

Ledarskap & dominans

**Dominansbegrepp &
ledarskapsförvirring**

Dominansbegreppet

- **Kort historik dominans**
- Hackordning 1922 (höns) *T Schjeldrup-Ebbe*
- Ej rangordning i vilt levande flockar 1963 (Rhesus apor) *T Rowell*
- Etologisk definition 1970-talet *Dominans = företräde till begränsad resurs.*

Dominans i fritt levande vargflock

- *Enligt David Mech*

”Liknar de subdominantans attityd till de dominanta kärlek och tillgivenhet EJ skrämmd underkastelse”.

Syfte med dominans/rangordning

- *Rangordningens främsta syfte är att minimera aggression inom flocken,*
- *De är de subdominanta som upprätthåller rangordningen.*
- Rangordning -> Mer familjeliv med föräldrapar och yngre/äldre syskon = Normal förtursordning i en familj.

Familjen

- Föräldrar bestämmer över sina ungar
- Äldre syskon bestämmer över småsyskon.
- Förtursordningen inte 100%, inte ovanligt att yngre kan få äta före äldre.
- Ferala hundar skiljer sig från vargar i förtursordning saknas eller är obetydlig hos hundar.
- Avsaknad av rangordningen innebär att konflikter förekommer i vissa situationer/resursbrister.

Dominans i dag

- Bygger på äldre forskning.
- De flestas mening med dominans är en form av **bestämmande** och inte företräde som är den etologiska betydelsen.
- Det är skillnad att försvara sin position i gruppen med hot som exempel "nej" och skaffa sig en position med hjälp av aggression/hot

Hur borde det vara om vi nu ska ha det

Bestämmande men inte rangordning,
bestämmande i syftet att lösa en situation inte
lära hunden sin plats i en tänkt rangordning.

Hot från hunden bör ses som osäkerhet i
situationen inte dominans.

- Trygghet exempelvis genom självsäkerhet ger en form av bestämmande som gör att de övriga i flocken väljer att följa, lyssna osv.
- Tyvärr skaffar många sig hund för att känna sig säkrare.

Byt term till Bestämmande.

Dominans är inte

- Lika med aggressivitet.
- Samma sak som ledarskap
- **Dominans förekommer endast i etablerade grupper & situationer i gruppen.**

Bestämmande metoder.

- **Självssäkerhet**
- **Manipulation**
- **Envis som "en röd gris"**

- *Ej aggression pga negativa bieffekter.*

När bestämmande

- **Se bestämmandet som en del av hundens uppfostran och inte en momentträning,**
- **Se till att bygga tillbaka de du tar bort.**
- **Ofta den sociala biten som måste stärkas med mycket klapp/kel och lek.**

Formel för bestämmande

---

1. Gå in i rollen (Nej) > hunden bryter (Bestämmande/styr aktivitet)
2. Förstärk (Bra/klapp) > Bygg tillbaka (Trygghet)
3. Ge alternativ (Resurs/kompetens)
4. Förstärk (Bra/klapp) > Bygger på mer (Trygghet)

NEJ Är ett "Hot" beteende i sociala konflikter.

Problem med bestämmande

- Nivån.
- Olika i olika situationer.
- Hundens förståelse.

Vad är ledarskap

- Perspektiv

Sett till ledarens fördelar i flocken

Eller

**Flockmedlemmarnas krav på
flockledaren**

Ledarskapsförvirringen

- Vänd upp o ner på eller tryck ner hunden.
- Säg aldrig nej och var alltid vara vänlig/snäll mot hunden.

Ledarskap skall ses som

- **Hur skall vi vara för att hunden skall välja oss som ledare?**
  1. Ge trygghet.
  2. Vara en resurs/kompetens.
  3. Styra aktivitet/bestämma/leda.

När och hur

Tryggheten och resurs/kompetens delen
skall ses som en solid grund till
ledarskapet och som alltid finns där.

Medan styrande av aktivitet/bestämmande
bara kommer fram när behov finns

Trygghet

- Vara självsäker.
- Ge hjälp.
- Ge omvårdnad
- Ge uppskattning

Resurs/kompetens

- Tillgodo se hundens behov.
- Rollfördelning.

Hunden skall upptäcka att det är lönt att följa dig och lyssna på dig

Bestämmande/styrande av aktivitet.

- Tala om nu gäller mina regler inte dina.
- Kan vara en form av nu får du göra det (ex v spårarbete).
- **När behov finns .**

En liten del av ledarskapet.

Är jag alltid ledare?

- Bäst lämpade för uppgiften leder.
- Rollfördelning.

Kompetensen i flocken/gruppen tas till
vara.

Vad är då den bästa "ledarskapsövningen"

- Lek med hunden.
- Hunden känner sig **trygg**.
- Ser dig som en **resurs**.
- Du börjar och slutar leken, **styr aktiviteten**.

Att tänka på vid lek

- Låt hunden vinna lite då och då.
- Variera hur många gånger ni börjar om.
- Sluta innan hunden tröttnar.

Ledarskap & dominans
